

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ (Applies Research) เพื่อพัฒนาการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ในรูปแบบการศึกษาทางไกลด้วยการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ และ 2) ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ โดยแบ่งการเสนอผลการวิจัย ดังนี้

4.1 การสร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended learning) ข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยการจัดการศึกษาพยาบาลและมาตรฐานผดุงครรภ์ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth- interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) กับผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล อาจารย์พยาบาลที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ และพยาบาลพี่เลี้ยงที่สอนภาคปฏิบัติการการพยาบาลชุดวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลแล้วนำมาสร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ โดยผสมผสานการเรียนรู้แบบออนไลน์และออนไซต์

ข้อมูลที่ได้จากการจากสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth- interview) และการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลหลัก มีดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth- interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์พยาบาลที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ ดังนี้

1) ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางด้านฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกดังนี้

“ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางด้านฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ หรือแต่ละสถาบันการศึกษาอาจใช้ชื่อชุดวิชาการผดุงครรภ์ 1 และ 2 ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นใน 3 Area คือ การพยาบาลในระยะตั้งครรภ์ การพยาบาลในระยะคลอด และการพยาบาลในระยะหลังคลอด ซึ่งเป็นชุดวิชาที่มีความสำคัญสำหรับนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติในแต่ละ Area ในการจัดการเรียนการสอนในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลต้องเน้นให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ทุก Area การจัดผู้สอนต่อผู้เรียนใน

Area การพยาบาลระยะตั้งครรภ์และระยะหลังคลอด 1: 8 และในระยะคลอด 1:4-6 มีการแจ้งผู้เรียนเกี่ยวกับการประเมินผลในวันปฐมนิเทศวิชา วิชานี้ต้องหาแหล่งฝึกที่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดและมีจำนวนผู้รับบริการที่เพียงพอ เพราะต้องใช้หอผู้ป่วยที่ครอบคลุมทั้งแผนกฝากครรภ์ ห้องคลอด และตึกหลังคลอด บาง Area อาจต้องใช้ Preceptor” (คนที่ 1)

“การจัดการเรียนการสอนทางด้านฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ โดยวิชานี้จะแบ่งเป็นวิชาการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ 1 และ 2 หรือการผดุงครรภ์ 1 และ 2 ในการจัดฝึกปฏิบัติการพยาบาลฯ เน้นทั้ง 3 Area โดยวิชาฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ 2 หรือการผดุงครรภ์ 2 จะเน้นเกี่ยวกับการพยาบาลมารดาที่มีภาวะแทรกซ้อนหรือมีโรค ดังนั้นนักศึกษาต้องผ่านการเรียนในวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ 1 หรือการผดุงครรภ์ 1 มาก่อน ในการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) สุ่มผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (CLOs) ซึ่งนักศึกษาต้องเก็บคะแนนตามจำนวนที่หลักสูตรกำหนด และจำนวนชั่วโมงการฝึกไม่น้อยกว่า 135 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา” (คนที่ 2 และคนที่ 3)

“ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางด้านฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ การจัดการเรียนการสอนเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) สุ่มผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (CLOs) และในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นใน 3 Area คือ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด” มีการฝึกปฏิบัติการพยาบาลที่ครอบคลุมทั้ง 3 Area ต้องมีการเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแหล่งฝึกจริง โดยมีการเตรียมความพร้อมทั้งตัวอาจารย์และนักศึกษา อาจารย์มีการเตรียมความพร้อมในการบรรยายสรุปความรู้ในแต่ละ Area และมีการสาธิตกับหุ่นในห้องปฏิบัติการพยาบาล สาธิตเกี่ยวกับการตรวจครรภ์ สาธิตกลไกการคลอด สาธิตการทำคลอด และการดูแลทารกแรกเกิดทันที และอาจารย์มีการสาธิตในแหล่งฝึกปฏิบัติจริงก่อนที่นักศึกษาจะมีการฝึกปฏิบัติ สำหรับนักศึกษามีการเตรียมความพร้อมด้านความรู้ทั้ง 3 Area มีการสาธิตย้อนกลับเกี่ยวกับการตรวจครรภ์กับหุ่น การฝึกหมุนกลไกการคลอดกับเชิงกรานจำลอง การทำคลอดกับหุ่น การตรวจภายใน การตรวจรก การประเมินการหดตัวของมดลูกจากหุ่น โดยมีการเตรียมความพร้อมก่อนการขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแหล่งฝึกจริง มีการประเมินความรู้ก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแต่ละ Area (คนที่ 4 และคนที่ 5)

สรุปข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางด้านฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการดูแลสตรีในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด การจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) สุ่มผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (CLOs) ซึ่งนักศึกษาต้องเก็บคะแนนตามจำนวนที่หลักสูตรกำหนด ต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งตัวอาจารย์และนักศึกษา อาจารย์มีการเตรียมความพร้อมในการบรรยายสรุปความรู้ และมีการสาธิตกับหุ่นในห้องปฏิบัติการพยาบาล สาธิตเกี่ยวกับการตรวจครรภ์ สาธิตกลไกการคลอด สาธิต

การทำคลอด และการดูแลทารกแรกเกิดทันที และอาจารย์มีการสาธิตในแหล่งฝึกปฏิบัติจริงก่อนที่นักศึกษา จะมีการฝึกปฏิบัติ สำหรับนักศึกษามีการเตรียมความพร้อมด้านความรู้ มีการสาธิตย้อนกลับเกี่ยวกับการตรวจ ครรภ์กับหุ่น การฝึกหมุนกลไกการคลอดกับเชิงกรานจำลอง การทำคลอดกับหุ่น การตรวจภายใน การตรวจ รก การประเมินการหดตัวของมดลูกจากหุ่น โดยมีการเตรียมความพร้อมก่อนการขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาล ในแหล่งฝึกจริง มีการประเมินความรู้ก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด และการเตรียมความพร้อมการหาแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาลที่ผ่านตามเกณฑ์ที่สภาการ พยาบาลกำหนดและมีจำนวนผู้รับบริการที่เพียงพอ

2) การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้ “การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ต้องฝึกทั้ง 3 Area คือ การพยาบาลใน ระยะตั้งครรภ์ การพยาบาลในระยะคลอด และการพยาบาลในระยะหลังคลอด ทั้งภาวะปกติและมีภาวะเสี่ยง โดยต้องเก็บ Case ตามที่หลักสูตรกำหนด โดยในแต่ละภาคการศึกษาต้องฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้ครบ จำนวนชั่วโมงในแต่ละภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า 135 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา” (คนที่ 1)

“การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ต้องเน้นการพัฒนาผลการเรียนรู้ของ นักศึกษาทั้ง 6 ด้าน คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ โดยนักศึกษาสามารถนำความรู้ทางการพยาบาล กระบวนการพยาบาล ทักษะ ทางการพยาบาล การคิดวิเคราะห์หรือการคิดวิจารณ์ญาณ ไปใช้ในการให้การพยาบาลมารดาทารกในคลินิก ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก และผดุงครรภ์ ต้องฝึกทั้ง 3 Area คือ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด ทั้งนี้ต้องมีการ เตรียมความพร้อมก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงาน โดยมีการมอบหมายให้นักศึกษามีการสรุปความรู้เพื่อนำมาใช้ในการ ให้การพยาบาลมารดาในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด ทั้งในรายที่มีภาวะปกติและ ภาวะแทรกซ้อน โดยการทำเป็นแผนที่ความรู้ (mind map) หรือการสรุปโดยย่อในสมุดบันทึก มีการทดสอบ ความรู้ก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติการพยาบาล (pretest-posttest) สำหรับอาจารย์มีการบรรยายสรุปองค์ ความรู้การพยาบาลในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอดก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติและหลังการฝึก ปฏิบัติการพยาบาล” (คนที่ 2 และคนที่ 3)

“การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ โดยนักศึกษาต้องมีกิจกรรมในการศึกษา สตรีตั้งครรภ์ในแต่ละ Area ดังนี้ ระยะตั้งครรภ์ มีการคัดกรองสตรีตั้งครรภ์โดยการซักประวัติ การตรวจครรภ์ และการให้คำแนะนำแก่สตรีที่มีภาวะปกติและภาวะเสี่ยง อย่างน้อย 5 ราย การสอนสุขศึกษาแก่สตรีตั้งครรภ์ เป็นรายกลุ่มอย่างน้อย 1 ครั้ง สังเกต/การสอนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างน้อย 1 ราย สังเกตการประเมิน

สุขภาพของทารกในครรภ์ด้วย NST และ Ultrasound อย่างน้อย 1 ครั้ง ระยะคลอด การคัดกรองการรับใหม่ ผู้คลอดอย่างน้อย 2 ราย เฝ้าและบันทึกความก้าวหน้าของการคลอดอย่างน้อย 1 ราย ทำคลอดปกติและช่วยคลอดในรายที่มีภาวะแทรกซ้อนอย่างน้อย 1 ราย ฝึกให้การพยาบาลในระยะที่ 1,2,3 และ 4 ของการคลอด อย่างน้อย 1 ราย และประเมินทารกแรกเกิดทันทีและการพยาบาลอย่างน้อย 3 ราย และระยะหลังคลอด ฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกในระยะหลังคลอดทั้งภาวะปกติและภาวะแทรกซ้อน อย่างน้อย 1 ราย ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างน้อย 1 ราย และสังเกต/ให้คำแนะนำการวางแผนครอบครัว ทั้งนี้ยังมี รายงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย คือ รายงานเกี่ยวกับการคลอดเริ่มตั้งแต่รับใหม่จนกระทั่งหลังคลอดอย่าง น้อย 1 ราย และรายงานกรณีศึกษา (Case study) ผู้คลอดปกติ/ภาวะแทรกซ้อนอย่างน้อย 1 ราย/นักศึกษา 1 คน” (คนที่ 4 และคนที่ 5)

สรุป ข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ต้องฝึกปฏิบัติการพยาบาลในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด ทั้งภาวะปกติและมีภาวะเสี่ยง โดยต้องเก็บ Case ตามที่หลักสูตรกำหนด โดยในแต่ละภาคการศึกษาต้องฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้ครบ จำนวนชั่วโมงที่หลักสูตรกำหนด ต้องเน้นการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้ง 6 ด้าน คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ทั้งนี้ ต้องมีการเตรียมความพร้อมของผู้สอนและผู้เรียนก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาล

3) การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

“การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อการจัดการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งในแต่ละสถาบันการศึกษามีการปรับเปลี่ยนการฝึกปฏิบัติการพยาบาล จากฝึกในสถานที่จริง ปรับมาเป็นการฝึกในห้องปฏิบัติการพยาบาล ให้นักศึกษาได้ฝึกกับหุ่น มีการใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น Zoom, Google meet, Line และ Microsoft Teams เป็นต้น ในการสื่อสารระหว่างนักศึกษา มีการทบทวนความรู้ก่อนเข้าสู่ภาคปฏิบัติการฝึกปฏิบัติการพยาบาล On site อาจารย์มีการสาธิตการฝึกปฏิบัติในรูปแบบออนไลน์ อย่างเช่น สาธิตการตรวจครรภ์ การทำคลอด และนักศึกษามีการสาธิตกลับโดยการฝึกผ่านออนไลน์ สาธิตการตรวจครรภ์ สาธิตกลไกการคลอด สาธิตการเย็บแผลฝีเย็บ” (คนที่ 1 คนที่ 2 และคนที่ 3)

“การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีการปรับเปลี่ยนการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งวิชานี้มีความสำคัญนักศึกษาต้องได้รับประสบการณ์ในการดูแลสตรีในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด ต้องได้รับประสบการณ์จริงใน

การตรวจครรภ์ การทำคลอด เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์จริงเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการสอบชั้นทะเบียนขอรับใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้น 1 ได้ปรับเป็นการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ได้ให้นักศึกษาได้มีการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในรูปแบบออนไลน์ สาธิตการตรวจครรภ์ สาธิตการทำคลอด และอาจารย์ได้ทำสื่อเป็นคลิปในรูปแบบออนไลน์โดยทำเป็นวิดีโอในการตรวจครรภ์และการคลอด เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติตาม” (คนที่ 4 และคนที่ 5)

“พอสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ค่อนข้างดีขึ้น ทางสถาบันอนุญาตให้นักศึกษาได้เข้ามาฝึกในห้องปฏิบัติการพยาบาล โดยปรับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงมาเป็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในห้องปฏิบัติการพยาบาล โดยจัดห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาลเสมือนเป็นหอผู้ป่วย ให้นักศึกษาได้ฝึกการซักประวัติ การตรวจครรภ์ และให้นักศึกษาฝึกเสมือนจริงในห้องคลอด โดยให้นักศึกษาได้ฝึกทำคลอดกับหุ่น การอ่านฟอร์มปรอทของผู้ป่วย การลงบันทึกในฟอร์มปรอท และฝึกเสมือนจริงในการพยาบาลทารกแรกเกิดทันที ” (คนที่ 3 และคนที่ 5)

“การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีการปรับเปลี่ยนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยนักศึกษามีการฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ หรือใช้สื่อออนไลน์ร่วมในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล เช่น มีการสาธิตย้อนกลับผ่านวิดีโอ หรือการ Conference ผ่านสื่อออนไลน์ ร่วมกับผู้สอน มีการสาธิตย้อนกลับเกี่ยวกับคัดกรองสตรีตั้งครรภ์โดยการซักประวัติ การตรวจครรภ์ และการให้คำแนะนำแก่สตรีที่มีภาวะปกติและภาวะเสี่ยง การคัดกรองการรับใหม่ผู้คลอด ทำคลอดปกติ” (ทุกคน)

สรุป ข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในแต่ละสถาบันการศึกษามีการปรับเปลี่ยนการฝึกปฏิบัติการพยาบาล จากฝึกในสถานที่จริง ปรับมาเป็นการฝึกในห้องปฏิบัติการพยาบาล ให้นักศึกษาได้ฝึกกับหุ่น มีการใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น Zoom, Google meet, Line และ Microsoft Teams เป็นต้น ในการสื่อสารระหว่างนักศึกษา มีการทบทวนความรู้ก่อนเข้าสู่ภาคปฏิบัติการฝึกปฏิบัติการพยาบาล On site อาจารย์มีการสาธิตการฝึกปฏิบัติในรูปแบบออนไลน์ อย่างเช่น สาธิตการตรวจครรภ์ การทำคลอด และนักศึกษามีการสาธิตกลับโดยการฝึกผ่านออนไลน์ สาธิตการตรวจครรภ์ สาธิตกลไกการคลอด สาธิตการเย็บแผลฝีเย็บ เป็นต้น และได้ปรับเป็นการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ได้ให้นักศึกษาได้มีการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในรูปแบบออนไลน์ สาธิตการตรวจครรภ์ สาธิตการทำคลอด และอาจารย์ได้ทำสื่อเป็นคลิปในรูปแบบออนไลน์โดยทำเป็นวิดีโอในการตรวจครรภ์และการคลอด เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติตาม

4) แนวทางในการจัดรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ควรเป็นอย่างไร ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

“แนวทางในการจัดรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีการจัดหรือปรับการฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยมีการฝึกปฏิบัติการพยาบาลที่ห้องปฏิบัติการพยาบาลเป็นส่วนใหญ่ และ การใช้สื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ภาคปฏิบัติการพยาบาลก็ปรับให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยมีการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาผ่านสื่อออนไลน์ อาทิ Zoom, Google meet, Line ในการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยมีการปรับเป็นการเตรียมความพร้อม/ การปฐมนิเทศก่อนฝึกปฏิบัติการจริงในห้องปฏิบัติการพยาบาล ร่วมกันสาธิตและสาธิตย้อนกลับที่ห้องปฏิบัติการพยาบาล ร่วมฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จำลองที่ห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล คู่มือวีดิทัศน์เกี่ยวกับการพยาบาลมารดาทารก และการผดุงครรภ์ ฝึกปฏิบัติการพยาบาลในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด มีการสอบทักษะปฏิบัติการพยาบาลในแต่ละ Area ก่อนที่จะมีการฝึกปฏิบัติจริงบนหอผู้ป่วย ทั้งนี้มีขั้นตอนในการฝึกโดยมีการเตรียมการ เป็นการเตรียมความพร้อมทั้งผู้สอนและผู้เรียน เมื่อมีความพร้อมผ่านการ Pre-test แล้วก็จะไปขึ้นต่อไปคือการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จำลองหรือในสถานการณ์จริงให้ครอบคลุมทั้ง 3 Area เมื่อมีการฝึกปฏิบัติเสร็จก็จะเป็นการประเมินผลโดยการ Post-test” (คนที่ 1 และคนที่ 2)

“แนวทางในการจัดรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในสถาบันมีการปรับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ โดยผ่าน Google meet และ Line ในการเรียนรู้ของนักศึกษา การจัดการเรียนการสอนเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) สู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (CLOs) ทั้งนี้ยังเน้นการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้ง 6 ด้าน คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ โดยใช้สถานการณ์จำลอง (simulation based learning) สอนและสาธิตทักษะการพยาบาลโดยใช้สถานการณ์จำลองในห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล มีการสาธิตการตรวจครรภ์ การหมุนกลไกการคลอด และการทำคลอด และให้นักศึกษามีการสาธิตย้อนกลับ ก่อนที่จะมีการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแต่ละ Area ก็จะมีการเตรียมความพร้อมทั้งผู้เรียนและผู้สอน โดยผู้สอนมีการบรรยายสรุปประเด็นสำคัญในแต่ละ Area และให้ผู้เรียนมีการสรุปเนื้อหาที่สำคัญในแต่ละ Area หรืออาจทำมาเป็น Mind map ศึกษาวิดีโอเกี่ยวกับทักษะต่างๆ และมีการทำแบบทดสอบก่อนฝึกปฏิบัติการพยาบาล (Pre-test) หลังจากนั้นจะมีการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จำลอง ผู้สอนมีการสาธิตทักษะการตรวจครรภ์ การหมุนกลไกการคลอด การตรวจภายในกับเชิงกรานจำลอง และทักษะการทำคลอด และให้ผู้เรียนมีการสาธิต

ย้อนกลับ หลังจากนั้นก็ให้ผู้เรียนมีการฝึกทักษะดังกล่าวทีละคน เมื่อการฝึกสิ้นสุดลงให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบ หลังเรียน (Post-test)” (คนที่ 3)

“แนวทางในการจัดรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การจัดการเรียนการสอนเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) สู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (CLOs) ซึ่งเป็นเรื่องที่ใหม่สำหรับผู้สอนและผู้เรียนที่ต้องปรับการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังกล่าว ในช่วงแรกๆ มีการปรับเป็นการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ โดยมีการเตรียมผู้สอนและผู้เรียน โดยผู้สอนมีการสอน/บรรยายสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับการพยาบาลมารดาทารก และการผดุงครรภ์ผ่านสื่อออนไลน์ ผ่าน Google meet และติดต่อประสานงานใน Line กลุ่ม และใช้สถานการณ์จำลอง (simulation based learning) สอนและสาธิตทักษะการพยาบาลในห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล โดยผู้สอนมีการจำกัดผู้เรียนที่ต้องเข้ามาพบกันตามนโยบายของรัฐบาล ผู้สอนมีการสาธิตการตรวจครรภ์ และการทำคลอด โดยใช้สถานการณ์จำลอง (simulation based learning) ในห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล และให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการพยาบาลกับหุ่นในห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล และให้นักศึกษามีการสาธิตย้อนกลับ สำหรับผู้เรียนมีการเตรียมโดยผู้สอนให้สรุปเนื้อความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ ให้ดูวิดีโอเกี่ยวกับการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด และการทำคลอด มาก่อนที่จะมาฝึกกับหุ่นให้ปฏิบัติการพยาบาล มีการ Pre-test และ Post-test ก่อนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในห้องปฏิบัติการพยาบาล” (คนที่ 4 และคนที่ 5)

“แนวทางในการจัดรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งยังมีการแพร่ระบาดต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อจัดการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแหล่งฝึก การจัดฝึกปฏิบัติการพยาบาลยังเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน 6 ด้าน ในแต่ละสถาบันมีการปรับรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลเป็นรูปแบบออนไลน์ โดยผู้สอนมีการผลิตสื่อออนไลน์ในการช่วยสอน เช่น วิดีโอทักษะการตรวจครรภ์ วิดีโอการทำคลอด เป็นต้น และมีการส่งให้ผู้เรียนได้ศึกษาก่อนที่จะมาฝึกในสถานการณ์จำลอง (simulation based learning) ผู้สอน/บรรยายผ่าน สื่อออนไลน์ โดยผ่าน Google meet มีการฝึกทักษะการพยาบาลในรูปแบบออนไลน์ผ่านวิดีโอ มีการทดสอบก่อนการฝึกปฏิบัติการพยาบาล หลังจากนั้นให้นักศึกษาเข้ามาฝึกปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้สถานการณ์จำลอง (simulation based learning) ในห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล ผู้สอนมีการสาธิตทักษะการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ อาทิทักษะการตรวจครรภ์ การตรวจภายในกับหุ่น การหมุนกลไกการคลอดกับเชิงกราน การทำคลอดกับหุ่น ให้นักศึกษาจับคู่และสลับกันซักประวัติในทักษะที่กำหนด หลังจากนั้นให้ผู้เรียนมีการฝึกทักษะดังกล่าวกับหุ่นในห้องปฏิบัติการพยาบาล นักศึกษารายใดที่ยังไม่มั่นใจในทักษะดังกล่าว ให้กลับไปทบทวนวิดีโอเพิ่มเติม หรือมีการขอเข้ามาฝึกในห้องปฏิบัติการพยาบาลเพิ่มเติมได้ หลังจากนั้นมีการ Post-test ก่อนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จริง” (คนที่ 4 และคนที่ 5)

สรุป ข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางในการจัดรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาล มารดา ทารก และผดุงครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีการจัดหรือปรับการฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยมีการฝึกปฏิบัติการพยาบาลที่ห้องปฏิบัติการพยาบาลเป็นส่วนใหญ่ และการใช้สื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) สู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (CLOs) ทั้งนี้ยังเน้นการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้ง 6 ด้าน คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ โดยใช้สถานการณ์จำลอง (simulation based learning) สอนและสาธิตทักษะการพยาบาลโดยใช้สถานการณ์จำลองในห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล มีการสาธิตการตรวจครรภ์ การหมุนกลไกการคลอด และการทำคลอด และให้นักศึกษามีการสาธิตย้อนกลับ มีการเตรียมความพร้อมทั้งผู้เรียนและผู้สอน และมีการทำแบบทดสอบก่อนฝึกปฏิบัติการพยาบาล (Pre-test) หลังจากนั้นจะมีการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จำลอง ผู้สอนมีการสาธิตทักษะการตรวจครรภ์ การหมุนกลไกการคลอด การตรวจภายในกับเชิงกรานจำลอง และทักษะการทำคลอด และให้ผู้เรียนมีการสาธิตย้อนกลับ หลังจากนั้นก็ให้ผู้เรียนมีการฝึกทักษะดังกล่าวที่ละคน เมื่อการฝึกสิ้นสุดลงให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test)

2. ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus group) จากพยาบาลที่เลี้ยงที่สอนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลชุดวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และผดุงครรภ์ ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มดังนี้

1) ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางด้านฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ได้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มดังนี้

“ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางด้านฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ในการจัดการฝึกปฏิบัติการพยาบาลต้องครอบคลุมทั้ง 3 Area ทั้งในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด และการจัดฝึกปฏิบัติการพยาบาลต้องเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนทั้ง 6 ด้าน ” (คนที่ 1)

“การจัดการเรียนการสอนทางด้านฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ โดยเน้นการพยาบาลมารดาทารกในรายปกติและรายที่มีภาวะแทรกซ้อน ทั้งนี้ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทั้ง 3 Area และจำนวนชั่วโมงการฝึกปฏิบัติการพยาบาลต้องเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดอย่างน้อย 135 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา (คนที่ 2 และ คนที่ 3)

“ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางด้านฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุง

ครรรค์ ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นใน 3 Area คือ ระยะตั้งครรรค์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด” มีการฝึกปฏิบัติการพยาบาลที่ครอบคลุมทั้ง 3 Area ต้องการเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาล ในแหล่งฝึกจริง ต้องมีการเตรียมตัวทั้งผู้สอนและผู้เรียน (คนที่ 4 และคนที่ 5)

“ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางด้านฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรรค์ วิชานี้ต้องหาแหล่งฝึกที่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดและมีจำนวนผู้รับบริการที่เพียงพอ เพราะต้องใช้หอผู้ป่วยที่ครอบคลุมทั้งแผนกฝากครรรค์ ห้องคลอด และตึกหลังคลอด บาง Area อาจต้องใช้ Preceptor ในการช่วยสอน (คนที่ 6 และคนที่ 7)

สรุป ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางด้านกาฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรรค์ ในการจัดการฝึกปฏิบัติการพยาบาลต้องครอบคลุมทั้งใน ระยะตั้งครรรค์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด และการจัดฝึกปฏิบัติการพยาบาลต้องเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนทั้ง 6 ด้าน จำนวนชั่วโมงการฝึกปฏิบัติการพยาบาลต้องเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด ต้องการเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแหล่งฝึกจริง ต้องมีการเตรียมตัวทั้งผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งการเตรียมแหล่งฝึกที่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดและมีจำนวนผู้รับบริการที่เพียงพอ

2) การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรรค์ ได้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มดังนี้

“การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรรค์ ต้องฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้ ในวิชานี้มี 3 Area ที่นักศึกษาต้องได้รับประสบการณ์ทั้งในระยะตั้งครรรค์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด ในการดูแลสตรีตั้งครรรค์ที่มีภาวะปกติและมีภาวะเสี่ยง โดยต้องเก็บ Case ตามที่หลักสูตรกำหนด และต้องฝึกปฏิบัติให้ครบจำนวนชั่วโมงตามที่หลักสูตรกำหนด การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรรค์ ต้องเน้นการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้ง 6 ด้าน คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ” (คนที่ 1 และคนที่ 2)

“การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรรค์ โดยนักศึกษาต้องเตรียมความพร้อมในการทบทวนเนื้อหาที่สำคัญมาล่วงหน้า การดูวีดิทัศน์เกี่ยวกับทักษะการตรวจครรรค์ ทักษะการทำคลอด ซึ่งนักศึกษาต้องฝึกปฏิบัติการพยาบาลใน 3 Area และการเก็บ Case ในแต่ละ Area ตามที่หลักสูตรกำหนด อย่างเช่น ระยะตั้งครรรค์ นักศึกษาต้องได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับการคัดกรองสตรีตั้งครรรค์ การซักประวัติ การตรวจครรรค์ และการให้คำแนะนำแก่สตรีที่มีภาวะปกติและภาวะเสี่ยง การประเมินสุขภาพของทารกในครรรค์ด้วย NST และ Ultrasound ระยะคลอด นักศึกษาต้องได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับการคัดกรองการรับใหม่ผู้คลอด เฝ้าและบันทึกความก้าวหน้าของการคลอด ทำคลอดปกติและประเมินทารกแรกเกิดทันที และระยะหลังคลอด นักศึกษาต้องได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกในระยะหลัง

คลอดทั้งภาวะปกติและภาวะแทรกซ้อน ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว” (คนที่ 3, 4 และคนที่ 5)

“การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ต้องมีการเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติ โดยมีการเตรียมความพร้อมทั้งตัวผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนมีการสรุปสาระที่สำคัญในแต่ละ Area และมีการสาธิตในสถานการณ์จำลอง กับหุ่นจำลอง ในทักษะที่เกี่ยวกับการตรวจครรภ์ การหมุนกลไกการคลอด และการทำคลอด และผู้เรียนก็มีการเตรียมความรู้มีการสรุปความรู้ และมีการดูวิดีโอเกี่ยวกับทักษะที่ได้รับมอบหมายมาล่วงหน้าก่อนที่จะมีการฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการพยาบาล มีการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติการพยาบาล (pretest-posttest)” (คนที่ 6 และคนที่ 7)

สรุป ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ต้องฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้ครอบคลุมทั้งในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด ในการดูแลสตรีตั้งครรภ์ที่มีภาวะปกติและมีภาวะเสี่ยง โดยต้องเก็บ Case ตามที่หลักสูตรกำหนด และต้องฝึกปฏิบัติให้ครบจำนวนชั่วโมงตามที่หลักสูตรกำหนด ต้องเน้นการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้ง 6 ด้าน คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ โดยมีการเตรียมความพร้อมทั้งตัวผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งการเตรียมสื่อ

3) การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มดังนี้

“การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อการจัดการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งในแต่ละสถาบันการศึกษามีการปรับเปลี่ยนการฝึกปฏิบัติการพยาบาล เป็นเรื่องใหม่สำหรับผู้สอนและผู้เรียนต้องปรับตัวในการจัดการเรียนการสอน โดยปรับจากฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแหล่งฝึกจริง ปรับมาเป็นการฝึกในห้องปฏิบัติการพยาบาลโดยสถานการณ์จำลอง มีการใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น Zoom, Google meet, Line และ Microsoft Teams เป็นต้น ในการสื่อสารระหว่างนักศึกษา ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการพยาบาลกับหุ่นจำลองเกี่ยวกับทักษะการตรวจครรภ์ การหมุนกลไกการคลอดกับหุ่นจำลอง การตรวจภายในกับหุ่นจำลอง และการทำคลอดกับหุ่นจำลอง” (คนที่ 1 คนที่ 2 และคนที่ 3)

“การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ปรับเป็นการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ อาจารย์ได้ทำสื่อเป็นคลิปในรูปแบบออนไลน์โดยทำเป็นวิดีโอในการตรวจครรภ์และการคลอด เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติตาม

และให้นักศึกษามาฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จำลอง โดยให้นักศึกษาฝึกทักษะเกี่ยวกับการตรวจ
 ครรภ์ กลไกการคลอด การตรวจภายใน และการฝึกทำคลอดกับหุ่นจำลอง” (คนที่ 4 และคนที่ 5)

“การฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ
 ไวรัสโคโรนา 2019 มีการปรับเปลี่ยนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลโดยปรับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงมา
 เป็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาลโดยจัดห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาลเสมือนเป็นหอผู้ป่วย ให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะ
 การตรวจครรภ์ และทักษะการทำคลอดกับหุ่นจำลอง ประกอบกับการใช้สื่อออนไลน์ร่วมในการฝึกปฏิบัติการ
 พยาบาล เช่น มีการสาธิตย้อนกลับผ่านวิดีโอ หรือการ Conference ผ่านสื่อออนไลน์ ร่วมกับผู้สอน” (คนที่ 6
 และคนที่ 7)

สรุป ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุง
 ครรภ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แต่ละสถาบันการศึกษา มีการปรับเปลี่ยนการ
 ฝึกปฏิบัติการพยาบาล ปรับจากฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแหล่งฝึกจริง ปรับมาเป็นการฝึกในห้องปฏิบัติการ
 พยาบาลโดยสถานการณ์จำลอง มีการใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น Zoom, Google meet,
 Line และ Microsoft Teams เป็นต้น

4) แนวทางในการจัดรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ในสถานการณ์
 การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ควรเป็นอย่างไร ได้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มดังนี้

“แนวทางในการจัดรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ในสถานการณ์
 การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีการจัดการฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่
 ใช้ห้องปฏิบัติการพยาบาลเป็นเสมือนสถานการณ์จริง และการประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนการ
 สอนมีการผลิตสื่อออนไลน์เกี่ยวกับทักษะการตรวจครรภ์ มีการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนที่จะรับ
 การฝึกปฏิบัติการพยาบาลในห้องปฏิบัติการพยาบาลที่จัดเสมือนสถานการณ์จริง ใช้สื่อออนไลน์ในการจัดการ
 เรียนการสอนผ่าน Zoom และ Google meet ใช้ Line ในการสื่อสารกับผู้เรียน” (คนที่ 1 และคนที่ 2)

“แนวทางในการจัดรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ในสถานการณ์
 การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ปรับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ โดยผ่าน
 Google meet และ Line การจัดฝึกปฏิบัติการพยาบาลยังเน้นการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้ง 6
 ด้าน คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ
 ความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ทักษะ
 การปฏิบัติทางวิชาชีพ ในการจัดการฝึกปฏิบัติการพยาบาลต้องครอบคลุมทั้งในระยยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด
 และระยะหลังคลอด มีการเตรียมผู้เรียนก่อนการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ให้ผู้เรียนเตรียมความรู้ในแต่ละ Area
 และให้ผู้เรียนดูสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวกับทักษะตามที่มอบหมาย ในการฝึกใช้ห้องปฏิบัติการพยาบาลโดยปรับเป็น

สถานการณ์จำลอง (simulation based learning) ผู้สอนมีการสรุปเนื้อสาระที่สำคัญผ่านสื่อออนไลน์ และ ปฐมนิเทศก่อนที่นักศึกษาจะเข้ามารับการฝึกปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้สถานการณ์จำลองในห้องฝึกปฏิบัติการ พยาบาล ผู้สอนมีการสาธิตทักษะการตรวจครรภ์กับหุ่นจำลอง การสาธิตทักษะการหมุนกลไกการคลอดกับ เชิงกรานจำลอง และสาธิตทักษะการทำคลอดกับหุ่น และให้นักศึกษามีการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในทักษะ ดังกล่าวทีละคน ส่วนการประเมินผลผู้สอนแจ้งในวันปฐมนิเทศว่าจะมีการประเมินผลด้านใดบ้างในแต่ละ Area” (คนที่ 3, 4 และคนที่ 5)

“แนวทางในการจัดรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และผดุงครรภ์ในสถานการณ์การ แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การจัดยังเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน 6 ด้าน มีการปรับเป็นการ จัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ โดยมีการเตรียมผู้สอนและผู้เรียน ใช้สื่อออนไลน์ในการจัดการเรียน การสอนผ่าน Google meet และติดต่อประสานงานผ่าน Line กลุ่ม การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้ ผู้เรียนทบทวนความรู้ในแต่ละ Area และคู่มือที่ค้นเกี่ยวกับทักษะการตรวจครรภ์ การทำคลอดมาก่อน ที่จะ เข้ามาฝึกในห้องปฏิบัติการพยาบาล ผู้สอนจัดเตรียมห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาลโดยจัดเป็นสถานการณ์จำลอง (simulation based learning) ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลัง คลอด ผู้สอนมีการสาธิตทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอดและทักษะการทำคลอด มีการ Pre-test และให้ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะดังกล่าวกับหุ่นจำลองในห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล และหลังจากฝึกปฏิบัติการพยาบาล ผู้เรียนต้อง Post-test” (คนที่ 6 และคนที่ 7)

สรุป ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางในการจัดรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาล มารดาทารก และการผดุงครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีการจัดการฝึก ปฏิบัติการพยาบาลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ได้ปรับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ และเน้น การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้ง 6 ด้าน คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ในการจัดการฝึกปฏิบัติการพยาบาลต้อง ครอบคลุมทั้งในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด มีการเตรียมความพร้อมของผู้สอนและผู้เรียน ก่อนการฝึกปฏิบัติการพยาบาล รวมทั้งการเตรียมสื่อประกอบในการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยนำข้อมูลดังกล่าวมา (ร่าง) รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ โดยผสมผสานการเรียนรู้แบบออนไลน์และออนไซต์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended learning) ข้อบังคับสภาการพยาบาลว่า ด้วยการจัดการศึกษาพยาบาล และมาตรฐานผดุงครรภ์ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจาก ผู้เชี่ยวชาญ และข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มจากอาจารย์พยาบาลและพยาบาลพี่เลี้ยง ประกอบกับนำ

ผลการวิจัยของสมใจ พุทธิพิทักษ์ผล และคณะ (2562) ในส่วนของชุดวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ มาต่อยอดในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ โดยรูปแบบมีการผสมผสานการเรียนรู้แบบออนไลน์และออนไลน์ในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์มีการฝึกปฏิบัติการพยาบาล 3 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมการ 2) การดำเนินการ และ 3) การประเมินผล ลักษณะการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมี 3 ลักษณะดังนี้ ก. การฝึกเสริมทักษะการปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชา ข. การฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะกรณี และ ค. การฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้ม โดยรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ รูปแบบมีการผสมผสานการเรียนรู้แบบออนไลน์และแบบออนไลน์ในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ โดยมีการฝึกปฏิบัติการพยาบาล 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอน 1 การเตรียมการ (Preparation) การเตรียมความพร้อมของผู้สอนในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติการพยาบาล การเตรียมแหล่งฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ เตรียมความพร้อมของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการเตรียมความพร้อมของสื่อในการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติการพยาบาล โดยผู้เรียนต้องศึกษาเอกสารประกอบการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ที่จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า เนื้อหาเกี่ยวกับทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด ทักษะการทำคลอด และทักษะการประเมินทารกแรกเกิดทันทีหลังคลอด โดยมีการเตรียมดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมของผู้สอนในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติการพยาบาล เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมผู้สอนก่อนเริ่มการจัดการเรียนการสอน โดยผู้สอนต้องมีการเตรียมความพร้อมของผู้สอนในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติการพยาบาล โดยมีการถ่ายทอดปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรลงมารูปแบบการฝึกปฏิบัติ/การออกแบบการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของชุดวิชาต้องสอดคล้องกับเกณฑ์ของระบบประกันคุณภาพการศึกษาของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซีย ดังนี้

- 1.1 ผู้สอนต้องกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของชุดวิชา
- 1.2 เตรียมวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายวิธี และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
- 1.3 ออกแบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบ เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 1.4 กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเกิดแรงจูงใจในการเรียนการสอน
- 1.5 ผู้สอนต้องมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่สอนเพื่อการสอนผ่านประสบการณ์ตรงให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบมุ่มกว้างมากขึ้น
- 1.6 ผู้สอนมีการประเมินผลผู้เรียนทั้ง formative evaluation และ summative

Evaluation มีการทดสอบหลังการเรียนทุกครั้ง เพื่อเป็นการประเมินความเข้าใจของผู้เรียน และใช้วิธีการวัดและประเมินที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

รวมทั้งมีการเตรียมพยาบาลพี่เลี้ยง เพื่อให้พยาบาลพี่เลี้ยงที่มีความรู้ ทักษะ การสอนการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ และประเมินผลการฝึกปฏิบัติ โดยพยาบาลพี่เลี้ยงต้องผ่านการคัดเลือกตามคุณสมบัติที่กำหนด

2. การเตรียมความพร้อมของแหล่งฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ โดยการสำรวจสถานที่ที่คาดว่าจะใช้เป็นแหล่งฝึกการผดุงครรภ์ เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์การผดุงครรภ์ที่ครอบคลุม ทั้งในระยยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด แหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาลที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของสภาการพยาบาล

3. การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีการเตรียมผู้เรียนเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ ดังนี้

3.1 เตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการเรียนรู้แบบออนไลน์และออนไซต์ โดยเตรียมเกี่ยวกับการเข้าสู่บทเรียนในระบบ e-Learning โดยผู้เรียนต้องมีการเตรียมสัญญาณ Internet สำหรับการเรียนในระบบ e-Learning

3.2 ให้ผู้เรียนกำหนดตารางเวลาในการเข้าสู่บทเรียนในระบบ e-Learning

3.3 ให้ผู้เรียนทบทวนเอกสารการสอนของชุดวิชา และทบทวนบทเรียนออนไลน์ โดยจัดทำไว้ใน e-Learning ซึ่งทั้งเอกสารประกอบการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด การทำคลอด และการประเมินทารกแรกเกิด และได้จัดทำเป็นสื่อออนไลน์ไว้ 4 บทเรียน ดังนี้ บทเรียนที่ 1 การตรวจครรภ์ บทเรียนที่ 2 กลไกการคลอด บทเรียนที่ 3 การทำคลอด และบทเรียนที่ 4 การประเมินทารกแรกเกิด

3.4 ผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนในระบบ e-Learning ในแต่ละบทเรียนต้องมีการทำ Pre-test และ Post-test ต้องประเมินผลได้ตามที่กำหนดไว้ในระบบ

3.5 หลังจากนั้นผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากบทเรียนออนไลน์ ไปประยุกต์ใช้จริงในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์

4. ความพร้อมของสื่อในการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติการพยาบาล การเตรียมความพร้อมของสื่อในการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติการพยาบาลให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตามที่ผู้สอนกำหนดไว้ ซึ่งได้เตรียมสื่อสำหรับการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์เป็นเอกสารประกอบการฝึกปฏิบัติ และการเตรียมสื่อในรูปแบบออนไลน์ โดยจัดทำไว้ใน e-Learning ซึ่งให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาล่วงหน้าก่อนที่จะมีการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ซึ่งมี 4 บทเรียน ประกอบด้วย บทเรียนที่ 1 การตรวจครรภ์ บทเรียนที่ 2 กลไกการคลอด บทเรียนที่ 3 การทำคลอด และบทเรียนที่ 4 การประเมินทารกแรกเกิดทันทีหลังคลอด

หมายเหตุ : ผู้เรียนต้องทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนในแต่ละบทเรียน ซึ่งผู้เรียนต้องได้คะแนนหลังเรียนต้องมากกว่าร้อยละ 80 ผู้เรียนถึงจะไปในขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ ในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์

ร่างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ มีการผสมผสานการเรียนรู้แบบออนไลน์และออนไซต์ในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์โดยมีลักษณะการฝึกปฏิบัติการพยาบาล 3 ลักษณะดังนี้

1) การฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชา เป็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวมที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ ในการผดุงครรภ์ โดยนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเอกสารการสอนเกี่ยวกับการผดุงครรภ์ และจากการศึกษาบทเรียนออนไลน์ใน e-Learning (ในขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ) มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลผดุงครรภ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติการผดุงครรภ์ ซึ่งเป็นทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด ทักษะการทำคลอด และการประเมินทารกแรกเกิด โดยผู้เรียนฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์กับหุ่นจำลองเสมือนจริงในห้องปฏิบัติการพยาบาลประกอบ โดยมีการประเมินคะแนนในแต่ละทักษะปฏิบัติการผดุงครรภ์ ในแต่ละทักษะผู้เรียนต้องผ่านร้อยละ 80

ผู้เรียนสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้จากการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชาที่เกี่ยวกับทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด ทักษะการทำคลอด และการประเมินทารกแรกเกิด ไปใช้ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชาในสถานการณ์จริงได้

2) การฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะกรณี เป็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผดุงครรภ์รายกรณี ฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์เกี่ยวกับทักษะการทำคลอด (ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นและต้องการพัฒนาผู้เรียน) เมื่อผู้เรียนฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชาที่เกี่ยวกับทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด และทักษะการทำคลอด ผ่านตามที่กำหนดแล้ว โดยผู้วิจัยได้ออกแบบการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะกรณี โดยศึกษาบทเรียนออนไลน์ใน e-Learning เกี่ยวกับทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด ทักษะการทำคลอด และการประเมินทารกแรกเกิด ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติทักษะการทำคลอดในรูปแบบออนไลน์ โดยมีการประเมินในแต่ละขั้นตอนของทักษะการทำคลอด เมื่อผู้เรียนผ่านทักษะการทำคลอดแล้ว ผู้เรียนสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้ไปฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะกรณีในสถานการณ์จริงได้

3) การฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้ม เป็นการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์แบบองค์รวมตั้งแต่ทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด และทักษะการทำคลอด โดยผู้วิจัยได้ออกแบบการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้มในรูปแบบออนไลน์ โดยผู้เรียนศึกษาบทเรียนออนไลน์ใน e-Learning เกี่ยวกับทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด ทักษะการทำคลอด และการประเมินทารกแรกเกิด และผู้เรียนฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์กับหุ่นจำลองเสมือนจริงในห้องปฏิบัติการพยาบาลโดยผ่าน VDO Conference เริ่มตั้งแต่ทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด ทักษะการทำคลอด และการประเมินทารกแรกเกิด ตลอดจนการประเมินทารกแรกเกิดทันทีหลังคลอด โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์แบบองค์รวมตามกระบวนการ

พยาบาล และการจัดทำรายงานสรุปการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้ม ซึ่งผู้สอนนิเทศการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ผ่าน VDO Conference เมื่อผู้เรียนผ่านการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้มในรูปแบบออนไลน์แล้ว ผู้เรียนสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้จากการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้มไปใช้ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จริงได้

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผล เป็นขั้นตอนการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีการประเมินระหว่างการฝึกปฏิบัติการพยาบาล (Formative) ซึ่งมีการประเมินระหว่าง 1) การฝึกเสริมทักษะการปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชา มีการประเมินจากการที่นักศึกษาเข้าไปศึกษาในบทเรียนออนไลน์ใน e-Learning โดยผู้เรียนมีการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ในระยะตั้งครรภ์ เกี่ยวกับทักษะการตรวจครรภ์ ในระยะคลอดฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์เกี่ยวกับทักษะการหมุนกลไกการคลอด และทักษะการทำคลอด ในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ในระยะหลังคลอดเกี่ยวกับทักษะการประเมินทารกแรกเกิดทันทีหลังคลอด และการประเมินในการเรียนรู้แบบออนไซต์โดยประเมินผู้เรียนฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์กับหุ่นจำลองเสมือนจริงในห้องปฏิบัติการพยาบาล โดยมีการประเมินคะแนนในแต่ละทักษะปฏิบัติการผดุงครรภ์ ในแต่ละทักษะผู้เรียนต้องผ่านร้อยละ 80 ผู้เรียนสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้จากการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชาที่เกี่ยวกับทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด ทักษะการทำคลอด และการประเมินทารกแรกเกิด ไปใช้ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชาในสถานการณ์จริงได้ 2) การฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะกรณี เป็นการประเมินการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผดุงครรภ์รายกรณีในการเรียนรู้แบบออนไซต์ใน e-Learning ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด เกี่ยวกับทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด ทักษะการทำคลอด และการประเมินทารกแรกเกิด เมื่อผู้เรียนผ่านทักษะการผดุงครรภ์แล้ว ผู้เรียนสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้ไปฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะกรณีในสถานการณ์จริงได้ และ 3) การฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้ม เป็นการประเมินการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผดุงครรภ์แบบเข้มในการเรียนรู้แบบออนไซต์ใน e-Learning เป็นการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์แบบองค์รวมในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอดเกี่ยวกับทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด และทักษะการทำคลอด และประเมินผู้เรียนฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์กับหุ่นจำลองเสมือนจริงในห้องปฏิบัติการพยาบาลโดยผ่าน VDO Conference และประเมินผู้เรียนแบบออนไซต์โดยการประเมินจากรายงานสรุปการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้ม เมื่อผู้เรียนผ่านการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้มในรูปแบบออนไลน์แล้ว ผู้เรียนสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้จากการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้มไปใช้ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จริงได้

4.2 ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุง ครรภ์

การศึกษาประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ที่พัฒนาขึ้น ในการเรียนแบบออนไลน์และออนไลน์ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean=4.63, SD=.47) โดยข้อที่มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด คือ 12. รูปแบบฯ ที่สร้างขึ้นมีความเป็นไปได้สำหรับในการจัดการเรียนการสอนกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Mean= 4.88, SD=.32) รองลงมา คือ 15. รูปแบบฯ ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของชุดวิชา (Mean= 4.83, SD=.38) และน้อยที่สุด คือ ข้อ 11. การวัดประเมินผลมีความเป็นไปได้สำหรับในการจัดการเรียนการสอน (Mean= 4.50, SD=.51) ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุง
ครรภ์

การประเมิน	Mean	SD	แปลผล
1. รูปแบบฯ ที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับคำอธิบายของชุดวิชาการฝึกปฏิบัติการพยาบาล	4.55	.51	มากที่สุด
2. รูปแบบฯ ที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ชุดวิชาการฝึกปฏิบัติการพยาบาล	4.55	.51	มากที่สุด
3. รูปแบบฯ ที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของชุดวิชา	4.72	.46	มากที่สุด
4. รูปแบบฯ ที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ได้	4.66	.48	มากที่สุด
5. กระบวนการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์มีความเป็นไปได้สำหรับในการจัดการเรียนการสอน	4.61	.50	มากที่สุด
6. ลักษณะการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์มีความเหมาะสม	4.61	.50	มากที่สุด
7. ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์มีความเป็นไปได้สำหรับในการจัดการเรียนการสอน	4.66	.48	มากที่สุด
8. สื่อที่ใช้ประกอบในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์มีความเป็นไปได้สำหรับในการจัดการเรียนการสอน	4.55	.51	มากที่สุด

การประเมิน	Mean	SD	แปลผล
9. บทเรียนออนไลน์การตรวจครรภ์ กลไกการคลอด ทักษะการทำคลอด และการประเมินทารกแรกเกิด มีความเป็นไปได้สำหรับในการจัดการเรียนการสอน	4.55	.51	มากที่สุด
10. บทเรียนออนไลน์การตรวจครรภ์ กลไกการคลอด ทักษะการทำคลอด และการประเมินทารกแรกเกิด สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลได้	4.55	.51	มากที่สุด
11. การวัดประเมินผลมีความเป็นไปได้สำหรับในการจัดการเรียนการสอน	4.50	.51	มากที่สุด
12. รูปแบบฯ ที่สร้างขึ้นมีความเป็นไปได้สำหรับในการจัดการเรียนการสอนกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	4.88	.32	มากที่สุด
13. รูปแบบฯ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ได้จริง	4.66	.48	มากที่สุด
14. รูปแบบฯ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำไปจัดการทักษะทางการผดุงครรภ์ได้	4.66	.48	มากที่สุด
15. รูปแบบฯ ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของชุดวิชา	4.83	.38	มากที่สุด
16. รูปแบบฯ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะทางการผดุงครรภ์	4.55	.51	มากที่สุด
17. รูปแบบฯ มีความเป็นไปได้สำหรับในการจัดการเรียนการสอนกับการจัดการเรียนการสอนระบบการศึกษาทางไกล	4.72	.46	มากที่สุด
18. การฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชาในการเรียนรู้แบบออนไลน์ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์กับหุ่นจำลองเสมือนจริงในห้องปฏิบัติการพยาบาลประกอบ	4.55	.51	มากที่สุด
19. การฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะกรณีในการเรียนรู้แบบออนไลน์ผู้เรียนสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้ไปฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะกรณีในสถานการณ์จริงได้	4.72	.46	มากที่สุด

การประเมิน	Mean	SD	แปลผล
20. การฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้มในการเรียนรู้แบบออนไลน์ผู้เรียนสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	4.55	.51	มากที่สุด
21. การประเมินผลการเรียนรู้แบบออนไลน์มีความเป็นไปได้สำหรับในการจัดการเรียนการสอน	4.66	.48	มากที่สุด
ภาพรวม	4.63	.47	มากที่สุด

